

Роман Владике Григорија промовисан у храму Светог Јована Владимира у Бару

Роман “Небеска дворишта - живе слике”, епископа диселдорфског и њемачког г. Григорија, представљен је синоћ на изузетно посјећеној књижевној вечери у крипти Саборног храма Св. Јована Владимира. Промоцију су организовали Православна црквена општина Бар и Српско културно друштво “Слово љубве” из Бара.

Ову сагу о животу, љепоти и страдању и њиховим вриједностима прича њен аутор, владика Григорије. Прецизно и одмјерено, шкртим, а поетичним слогом сручио је фрагментарну сагу о малој али храброј заједници која брани своје вјековно огњиште, алегорију о малом човјеку на удару пошасте рата која се претворила у оду Планиници, пређелу нестварне љепоте и човјековој спремности на велике одлуке и ђела.

Проф. Милорад Дурутовић, књижевни критичар и, уједно, медијатор вечери казао је да је његов циљ, између осталог, да на основу ревидирања сопственог књижевног искуства одговори на питање на који начин су “Небеска дворишта” достигла специфичну врсту аутентичности која

надилази наше потребе за књижевним текстовима. “Требало би да се вратимо”, сматра Дурутовић, “до времена Светог Саве и схватимо да смо од самих почетака културе и књижевности имали специфичну традицију, гђе су наши еминентни теолози и људи из религије написали можда и најзначајније књижевне текстове. Тој традицији припада и Владика Григорије. Та комуникативност рјешава велики проблем савремене књижевности јер се иза једноставности наслућује и проналази огромно искуство. Што је најважније, враћа се повјерење у причу, а најважнији задатак приповједача је управо да исприча причу, да покаже вјештину, таленат, али и да садржај буде јединствен и непоновљив, у којем се сви можемо препознати”.

Дурутовић је говорио о извјесној сличности између духовног искуства, монашког одрицања од живота и чари овог свијета и искуства трауме. У оба случаја, по његовим ријечима, “имамо концепт жртве са јасном разликом да се у искуству духовног живота говори о добровољној жртви, за разлику од ових других, невиних. Ова књига је посвећена онима који дијеле слична искуства као аутор”. Аутор има осјећај за другог, за интимност и за то да није свака прича за приповиједање.

У књижевној теорији постоји много могућности за типолошку класификацију ђела. Дурутовић издваја чак десет начина читања ђела владике Григорија.

“Као роман лика, ратни роман, антиратни, психолошки роман, православни, аутобиографски, исповједни роман, завичајни, политичко-историографски роман и као нешто што све обједињује духовни билдунгсроман, који прати духовно сазријевање.

На питање ко је главни јунак романа, има више могућих одговора. Мајка, Младен, или владика Григорије са својом ретроспекцијом сусрета са живим сликама. Главни јунак је, у ствари, сваки читалац који зна или слути како је када ум борави у аду, а човјек не пада у очај”, сматра Дурутовић.

Његово преосвештенство владика дизелдорфски и њемачки Григорије истакао је да је овај роман прича о животним одлукама, одрицању, растанцима..., личностима које су обиљежиле његов живот – мајци и духовном оцу, владики Атанасију.

“Ја сам кроз приче повјеровао у Творца”, казао је на почетку обраћања аутор, напомињући да је кроз приче и сазнао да постоји живот.

“Ако узмемо у обзир сваку смрт и повјерујемо да је смрт коначница, онда нећемо никако моћи да вјерујемо у живот, нити да смислено живимо. Неке

приче једноставно траже да буду испричане. Најинтересантније су чудне ствари које нам се дешавају. Нешто добија сасвим другу димензију када га дамо, дарујемо. То почиње да живи неки свој живот. Кад нешто доживиш на посебан начин, па то успијеш да пренесеш у слику, форму, књигу, оно ма посебну снагу”, објаснио је Владика Григорије. Књига је, према његовим ријечима, “суочавање Младена са Григоријем, суочавање, дакле, са самим собом”.

Говорећи о политичким чиниоцима у књизи, појаснио је да се ради о споредним бићима, али која покушавају да обликују наше животе.

“Приказани су као негативци, што не значи да их не волим, напротив. Они нису ту да бих им се осветио. Ту су зато што су реалност тог времена, живота и нашег постојања”, подвукао је аутор.

Публици је предочио и сусрет након тридесет година са једним од јунака своје књиге, наглашавајући да ништа није случајно.

“Након читања ове књиге, свако ће имати свој доживљај”, закључио је владика Григорије.

“Књига је посвећена мојим друговима и другарицама из ђетињства који су данас свуда по свијету. Расијани. И нашим погинулима у несрећним ратовима. Када бисте познавали те људе, знали бисте и како лијепа некад бијаше та наша планина”, написао је владика Григорије у Посвети, у Берлину, гдје су и настала “Небеска дворишта”.

mitropolija.com